

prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani (jud: M. Sajin)
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

Î N C H E I E R E

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Moisei, persoană interesată Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Oficiul Stare Civilă Rîșcani cu privire la constatarea faptelor care au valoare juridică, împotriva deciziei din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 16 martie 2020, Maria Moisei a depus cerere de chemare în judecată cu privire la constatarea faptelor care au valoare juridică, și anume înregistrarea nașterii lui Moisei Alexandr, la data de XXXXX, în satul Singureni, raionul Bălți (actualmente raionul Rîșcani), în familia lui Moisei Arsenii și Moisei Natalia.

În motivarea cererii petiționara a invocat că bunelul său, Moisei Alexandr, a decedat la XXXXX în s. Singureni, r-nul Rîșcani, decesul lui a fost trecut în Registrul de stare civilă cu nr. 1 la 3 ianuarie 2011.

Petiționara a menționat că avea nevoie de a întocmi actele necesare ce țin de redobândirea cetățeniei române și în acest sens s-a adresat la Serviciul Stare Civilă Rîșcani pentru a elibera certificatul de naștere a bunelului său decedat, însă a primit aviz din care rezultă că registre necesare lipsesc, iar în registrele reconstituite lipsește înscrierea care poate confirma nașterea.

A mai specificat că bunelul său s-a născut la XXXXX, ceea ce se confirmă prin: adeverință de naștere de tip ex-sovietic cu seria MA nr. 136227 din 26 august 1946, care a fost eliberată de către Sovietul sătesc Singureni, r-nul Bălți, RSSM; atestat de absolvire a școlii medii nr. 512804, eliberat la 28 iunie 1974 de către școala medie din s. Leadoveni, r-l Rîșcani; livretul militar seria HO nr. 2144102, eliberat la 4 septembrie 1967 de către Secția administrativ militară din r-l Rîșcani; fișa individuală de instruire în domeniul protecției muncii nr. 7903 eliberată de SA „Produsele Cerealiere” la 20 decembrie 2007; certificatul de arhivă nr. 129 eliberat la 13 martie 2020 de către Serviciul raional de Arhivă din care rezultă că conform cărților de gospodării pentru anii 1945-1946 a Comitetului executiv al Sovietului sătesc Singureni, r-nul Bălți în gospodăria cu nr. 48 locuiau: capul familiei Moisei Arsenii (a.n. 1909), soția acestuia Moisei Natalia (a.n. 1911), fiul Moisei Nicolai (a.n. 1934), fiul Moisei Ivan (a.n. 1936), fiul Moisei Alexandr (născut la XXXXX).

Petiționara a menționat că din actele prezentate rezultă faptul că bunelul său, Moisei Alexandr într-adevăr s-a născut la XXXXX în familia lui Moisei Arsenii și Moisei Natalia.

Petiționara și-a întemeiat cererea în baza art. 281-285 Cod procedură civilă RM și a solicitat constatarea faptului nașterii bunelului ei, Moisei Alexandr la XXXXX în satul Singureni, raionul Bălți (actualmente raionul Rîșcani) în familia lui Moisei Arsenii și Moisei Natalia.

Prin hotărârea din 5 iunie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani s-a admis cererea petiționarei Moisei Maria privind constatarea faptelor care au valoare juridică. S-a constatat, înregistrarea nașterii lui Moisei Alexandr, la data de XXXXX, în satul Singureni, raionul Bălți (actualmente raionul Rîșcani), în familia lui Moisei Arsenii și Moisei Natalia.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 4 august 2020, IP „Agenția Servicii Publice” a depus apel, solicitând modificarea hotărârii instanței de fond.

Prin decizia din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a respins cererea de apel declarată de IP „Agenția Servicii Publice” și s-a menținut hotărârea din 5 iunie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani, în cauza civilă la acțiunea Mariei Moisei, persoană interesată IP „Agenția Servicii Publice” privind constatarea faptelor care are valoare juridică.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, Colegiul a constatat că Moisei Alexandr a decedat la data de XXXXX, fapt ce se confirmă prin certificatul de deces seria DC-IV nr. 1794211.

Conform adeverinței de naștere de tip ex-sovietic seria MA nr. 136227 eliberat la 26 august 1946, Moisei Alexandr s-a născut la data de XXXXX, în satul Singureni raionul Bălți, părinții fiind: Moisei Arsenii și Moisei Natalia.

Conform atestatului de absolvire a școlii medii nr. 512804 din 28 iunie 1974, Moisei Alexandr, născut la XXXXX, a absolvit școala medie din satul Leadoveni, raionul Rîșcani în anul 1974.

Potrivit livretului militar de tip ex-sovietic seria HO nr. 2144102, eliberat de către secția administrativ militară, Moisei Alexandr, născut la XXXXX, se afla la evidență militară din anul 1964.

Conform fișei individuale de instruire în domeniul muncii nr. 7903 a SA „Produce cerealiere” Moisei Alexandr, născut la XXXXX, a fost angajat în calitate de crescător de porci din 21 decembrie 2007.

Mai mult, conform certificatului de arhivă nr. 129 din 13 martie 2020, este indicat că conform cărților de gospodării pentru anii 1945-1946, gospodăria nr. 48 locuiau: capul familiei Moisei Arsenii născut în anul 1909, soția Moisei Natalia născută în anul 1911, fiul Moisei Nicolai născut în anul 1934, fiul Moisei Ivan născut în anul 1936 și fiul Moisei Alexandr născut la XXXXX.

Totodată, Colegiul a reținut că la materialele cauzei, petiționara a prezentat avizul IP „Agenția Servicii Publice”, eliberat la data de 6 februarie 2020, din care rezultă că registrele necesare lipsesc, iar în registrele reconstituite lipsește înscrierea care poate confirma nașterea lui Moisei Alexandr.

Prin prisma art. 281 alin. (2) lit. c), 282 alin. (1) lit. a) și b) Cod de procedură civilă, art. 3 alin. (1) și (2), 4 alin. (2), 12 alin. (1), 20, 21 alin. (1), 30 alin. (1) din Legea nr. 100-XV din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă, și reținând că conform certificatului de arhivă nr. 129 din 13 martie 2020, conform cărților de gospodării pentru anii 1945-1946 din s. Singureni r-nul Bălți, gospodăria 48,

rezultă că din familia Moisei făcea parte Moisei Arsenii capul familiei an. 1909, Moisei Natalia, soție a.n. 1911, Moisei Nicolai fiu a.n. 1934, Moisei Ivan fiu a.n. 1936 și Moisei Alexandr fiu născut la XXXXX, Colegiul a considerat că instanța de fond corect a reținut că Moisei Alexandr s-a născut la data de XXXXX, din părinții Moisei Arsenii și Moisei Natalia.

Prin urmare, Colegiul a constatat că instanța de fond corect a ajuns la concluzia de a admite cererea depusă de către Moisei Maria și a constata faptul nașterii lui Moisei Alexandr, născut la data de XXXXX, în localitatea s. Singureni r-nul Bălți, în familia lui Moisei Arsenii și Nataliei Moisei, or, aceste circumstanțe au fost stabilite pe parcursul examinării cauzei prin prezentarea probelor care au tangență cu soluția adoptată pe caz.

În privința argumentului apelantei IP „Agenția Servicii Publice” că în dosar lipsește dovada parcurgerii etapei extrajudiciare prin inexistența Avizului/ deciziei privind imposibilitatea reconstituirii actului de naștere pe numele bunelului Moisei Alexandr, născut la XXXXX, Colegiul a respins acest argument ca neîntemeiat, pe motiv că petiționara Moisei Maria s-a adresat cu cerere la Oficiul Stare Civilă Rîșcani în urma căreia s-a eliberat avizul nr. 16 din 06 februarie 2020, prin care s-a constatat lipsa actului de naștere a lui Moisei Alexandr, născut la XXXXX, în satul Singureni raionul Rîșcani. Ori, motivul că registrele necesare lipsesc iar în registrele reconstituire lipsește înscrierea care ar confirma nașterea lui Moisei Alexandr, nu este imputabil petiționarei, dat fiind faptul că la materialele cauzei este anexată adeverința de naștere de tip ex-sovietic pe numele lui Moisei Alexandr, iar adeverința de naștere reprezintă un certificat de stare civilă care se eliberează persoanei fizice cu ocazia înregistrării nașterii sale în registrul de stare civilă.

Relevante speței, Colegiul a reținut și prevederile art. 122 alin. (1) Cod de procedură civilă, menționând că circumstanțele și probele care nu au putut fi prezentate în prima instanță, dar au o importanță majoră în soluționarea litigiului urmează să fie prezentate în instanța de apel.

Cu toate acestea, careva argumente sau dovezi noi, care au importanță pentru soluționarea cauzei, dar care nu au fost elucidate și constatate în prima instanță, nu au fost indicate și prezentate la declararea cererii de apel, apelanta limitându-se doar la expunerea circumstanțelor de fapt ale cauzei, fără însă a demonstra netemeinicia concluziei instanței de fond asupra acestui aspect.

La 3 martie 2021, IP „Agenția Servicii Publice” a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, în partea includerii lui Moisei Arsenii în calitate de tată a cet. Moisei Alexandr.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată la examinarea cauzei nu au constatat just și au dat o apreciere incorectă situației de fapt, mai mult nu au examinat cauza sub toate aspectele și nu au stabilit cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt caracteristice raportului juridic.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 19 noiembrie 2020 și a expediat-o participanților la proces la 14 ianuarie 2021 (f.d. 79), fiind recepționată de recurentă la 19 ianuarie 2021 (f.d. 80, 82).

Astfel, recursul declarat la 3 martie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 15 martie 2021 instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 102), or, până la examinarea recursului careva referințe în adresa instanței nu au parvenit.

Examinând temeiurile recursului declarat de IP „Agenția Servicii Publice”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de IP „Agenția Servicii Publice”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de IP „Agenția Servicii Publice”, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, împotriva deciziei din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat